

Zelený úřad? Zadává zakázky ekologicky šetrně

Veřejné instituce – ať už se jedná o organizační složky státu, nebo územní samosprávu – mohou při své činnosti příznivě působit na životní prostředí. Nemusí to však být pouze úřady či jejich odbory, které se ochranou životního prostředí primárně zabývají a mají její příznivé ovlivňování v popisu práce. V kancelářích se více nebo méně důsledně třídí odpady či šetří elektrická energie. I to jistě přispívá ke zmírnění negativních dopadů činnosti úřadů na životní prostředí. Je však možné jít ještě dál. Ochrana životního prostředí může být vítaným „vedlejším efektem“ nákupů, které by veřejné instituce činily v každém případě. Stát jako zadavatel veřejných zakázek totiž disponuje značnými finančními prostředky, jež vynakládá na nákupy dodávek, služeb i stavebních prací. Například v roce 2015 činil trh veřejných zakázek přes 550 miliard korun, což je mimo jiné potenciál využitelný pro prosazení ekologicky šetrných řešení. Jak? Prostřednictvím odpovědného veřejného zadávání.

Monika Dobrovodská

Projekt „Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání“

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zohledňování environmentálních aspektů ve veřejných zakázkách má výslovnou oporu v právní úpravě, jak ve směrnici č. 2014/24/EU (směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/24/EU), tak v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ), do něhož byla směrnice přenesena, a je dokonce jedním ze strategických cílů směrnice.

Právní úprava využitelná pro zadávání „zelených“ veřejných zakázek

Preambule směrnice vidí veřejné zakázky jako jeden z tržně zalo-

Pokud zadavatel nemá dostatečné informace o možnostech trhu, může využít předběžné tržní konzultace

žených nástrojů, jenž se dá využít k dosažení inteligentního, udrži-

telného růstu podporujícího začleňování a zároveň k zajištění nejefektivnějšího využití veřejných prostředků. Nákupy, které využívají možnosti zlepšování účinnosti a kvality veřejných služeb při současném řešení společenských problémů, pak přispívají k dosažení nejlepšího poměru získané hodnoty a výše vynaložených veřejných prostředků, jakož i širších hospodářských, environmentálních a společenských výhod.

V praxi může zadavatel ekologicky šetrné aspekty zohlednit

Odpovědné veřejné zadávání vnímáme jako proces, při němž zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje, přičemž získává maximální hodnotu za peníze vytvářením prospěchu pro společnost a ekonomiku a minimalizací negativních dopadů na životní prostředí.

v podmínkách účasti v zadávacím řízení nebo v pravidlech pro hodnocení nabídek. V obou případech je možné k prokázání ekologických požadavků přímo požadovat předložení určitého osvědčení (štítku), například ekoznačky. Zadavatel však musí přijmout jakýkoliv jiný vhodný štítek (nebo jiný způsob prokázání), osvědčující, že předmět plnění splňuje rovnocenné požadavky, a musí být proto dostatečně odborně zdatný nabídky porovnat.

Ekologické parametry předmětu plnění je možné popsat i prostřednictvím požadavků na výkon nebo funkci, popis účelu či potřeb, které mají být naplněny, což ponechává větší prostor pro tržní kreativitu. Ekonomickou výhodnost nabídky lze hodnotit mimo jiné na základě poměru nákladů životního cyklu a kvality nebo také podle nejnižších nákladů životního cyklu, které mohou zahrnovat náklady způsobené dopady na životní prostředí (tzv. environmentální externality), což jsou například náklady na snižování emisí skleníkových plynů či jiných znečišťujících látek.

K prokázání technické kvalifikace může zadavatel požadovat, aby dodavatel při plnění veřejné zakázky použil opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí. Typicky jde o zavedení systému environmentálního řízení a auditu Evropské unie (EMAS) či jiného systému environmentálního řízení. Jejich prokázání musí být ne-

zbytné pro plnění veřejné zakázky v odpovídající kvalitě.

Pokud zadavatel nemá dostatečné informace o možnostech trhu nebo dostupných ekologicky šetrných řešeních, mohou být v přípravné fázi pro nastavení veřejných zakázek velmi dobře využitelné předběžné tržní konzultace s dodavateli či s odborníky. V některých komplexních případech, pokud jsou splněny podmínky § 60 ZZVZ, může být pro zadavatele přínosné jednání s potenciálními dodavateli za využití jednacího řízení s uveřejněním nebo řízení se soutěžním dialogem, neboť dodavatelé mohou přicházet s řešeními, která zadavateli přinesou větší přidanou hodnotu, než by sám od trhu očekával. Jednání s potenciálními dodavateli tak otevírá prostor, aby

Nelze pominout ani možnost zadavatele vyloučit účastníka zadávacího řízení pro nezpůsobilost, pokud zadavatel prokáže, že plnění nabízené dodavatelem by vedlo k nedodržování povinností vyplývajících z předpisů práva životního prostředí.

trh soutěžil o co nejlepší „zelené“ řešení pro zadavatele.

Příležitosti pro ekologicky šetrné veřejné zadávání

Ekologicky šetrná řešení může zadavatel zohledňovat ve veřejných zakázkách s nejrůznějšími předměty plnění, ať už jde o dodávky, nákup služeb a energií, nebo o výstavbu budov a drobných staveb či jejich opravy.

Zadavatel může například požadovat nábytek, který je certifikovaný jako Ekologicky šetrný výrobek, splňuje zadavatelem specifikované maximálně přípustné množství některých látek nebo je vyroben ze dřeva pocházejícího z udržitelně obhospodařovaných lesů (splňuje požadavky na certifikaci FSC či PEFC). Obdobně lze nakupovat kancelářský papír na bázi primárního vlákna pocházejícího z udržitelně obhospodařovaných lesů. Zadavatel může požadovat i kancelářský papír bělený bez použití elementárního chloru (ECF) nebo zcela bez chloru (TCF).

Ve vztahu k počítačům a kancelářské technice může zadavatel zohledňovat nejen spotřebu energií těchto zařízení a požadovat výrobky splňující nejnovější normy ENERGY STAR; zaměřit se může i na postupy a materiály, z nichž byly vyrobeny.

Zadavatelé rovněž běžně nakupují potraviny, například při provozování jídelen či zajišťování cateringu pro konference a podobné akce. Jako zvláštní podmínka plnění nebo jedno z kritérií v rámci hodnocení může být požadováno, aby určitá část potravin pocházela z ekologicky šetrného zemědělství.

Při pořizování úklidových služeb si lze stanovit, aby dodavatelé používali pouze ekologicky šetrné a zdravotně nezávadné úklidové prostředky, energeticky účinné stroje a zároveň dodávali pouze ekologicky šetrný a zdravotně nezávadný spotřební materiál. Požadavek na řádné ekologické třídění odpadu po celou dobu plnění veřejné zakázky může být samozřejmě do zadávací dokumentace také zahrnut.

Při zadávání veřejné zakázky na zajištění svozu odpadu lze hodnotit, případně stanovit míru emisí vozového parku dodavatele a upřednostnit či požadovat auta s nižšími emisemi nebo s alternativním pohonem. Obdobně při nákupu vozidel doporučujeme zohledňovat jak náklady na jejich provoz, tak množství emisí znečišťujících látek, případně další parametry, či nahradit část vozového parku vozidly s alternativním pohonem.

Elektrickou energii může zadavatel nakupovat s požadavkem na povinný podíl energie z obnovitelných zdrojů. Volba dodavatele elektrické energie by měla být rea-

lizována s přihlédnutím ke složení tzv. energetického mixu.

V případě nákupu či obnovy veřejného osvětlení lze hodnotit nebo požadovat energeticky úsporné osvětlení z LED zdrojů či s energetickou třídou A, maximálně B, s dlouhou životností a vysokou hodnotou počtu spínacích cyklů.

U drobných staveb, autobusových zastávek, laviček apod. může zadavatel preferovat dřevostavby, jejichž dopad na životní prostředí je méně problematický než v případě použití jiných materiálů. Požadavky na ně pak mohou být obdobné jako u nábytku, pokud jsou relevantní.

Investice do oprav škol, kancelářských budov a obecně pořizování staveb představují jedny z klíčových položek rozpočtů zadavatelů, a nabízejí tedy příležitosti s velkým dopadem. V obecné rovině lze říci, že zadavatel může požadovat velmi nízkou úroveň energetické náročnosti budovy, nebo přímo výstavbu budovy pasivní. Může však také požadovat použití ekologicky šetrných stavebních materiálů, instalace energeticky úsporných zařízení a osvětlení, opětovné použití nebo recyklaci odpadů vznikajících při přípravě stavby a mnoho dalších aspektů.

U natolik komplexních zakázek, jakými jsou stavby či rozsáhlé opravy budov, je důležité vědět, jaké existují možnosti trhu, a proto je často nezbytné v přípravné fázi využít předběžné tržní konzulta-

ce. Stavby mohou být při naplnění podmínek ZZVZ také vhodnou oblastí pro řízení se soutěžním dialogem, při kterém dodavatelé soutěží například o nejvýhodnější ekologické řešení pro zadavatele.

Na ekologickou šetrnost – ale i šetrnost v obecném slova smyslu – lze myslet při vybavování kancelářských budov vodovodními instalacemi (baterie, záchody apod.) a upřednostnit tzv. úsporné baterie šetřící vodou i energií na její ohřev.

V obecné rovině, s možností využití u různých předmětů plnění, je třeba zmínit také požadavek, aby dodavatel odebíral zpět a recykloval, případně znovu používal všechny obaly dodané s produktem, což může minimalizovat veškeré zbytečné balení. Obaly by rovněž měly být snadno tříditelné podle materiálů (papír, plast, kovové části), aby pak mohly být předány k recyklaci.

Možností pro zahrnutí ekologických aspektů do nákupů veřejných zadavatelů je určitě mnohem více. Jejich praktické využití bude záviset na tom, o jakého zadavatele se jedná, i na konkrétní veřejné zakázce, jejím rozsahu, předmětu plnění apod. Hlavně však záleží na zadavateli – zda svými nákupy a provozem chce zajistit, aby jeho organizace byla skutečně „zelená“, pokud jde o její chod i činnost navenek.

V následujících rozhovorech se k ekologicky šetrným řešením ve veřejných zakázkách vyjádřili zadavatelé, kteří se odpovědnému veřejnému zadávání systematicky věnují. ▲

Více informací k tématu naleznete na internetových stránkách projektu „Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání“ (www.sovz.cz). Projekt je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Martin Hadaš

vedoucí Odboru veřejných zakázek
Rektorát Masarykovy univerzity

Na Masarykově univerzitě (MU) jste aktuálně nakupovali počítače a další kancelářskou techniku, přitom jste uplatnili environmentální požadavky. Také jste s využitím ekologicky šetrných řešení začali tisknout interní časopis a zajišťovali jste interiérové vybavení do nově vybudovaného Centra strategického řízení výzkumů a inovací. Můžete zmínit, jaké ekologické aspekty jste do svých veřejných zakázek zařadili?

Při přípravě a realizaci zadávacích řízení na dodavatele počítačů, notebooků a příslušenství jsme použili několik různých požadavků cílících na získání ekologicky šetrnějších produktů. Konkrétně jsme například v zadávacích podmínkách požadovali, aby všechna dodávaná elektronická zařízení měla prodlouženou délku záruky, což přispívá k prodloužení životního cyklu zařízení a nižší produkci odpadů. Dále jsme požadovali, aby zdroje PC splňovaly normu ENERGY STAR 6.0, která představuje mezinárodní standard pro elektronická zařízení se sníženou spotřebou elektrické energie. V technické specifikaci počítačů jsme také stanovili maximální míru hlučnosti dodávaných zařízení, abychom přispěli k ochraně zaměstnanců před škodlivými dopady hluku. Při zadávání veřejné zakázky na tisk časopisu s měsíční periodicitou jsme v kritériích hodnocení vedle nabídkové ceny přidělili účastníkovi zadávacího řízení body, pokud prokázal, že papír použitý pro výrobu měsíčníku pochází z udržitelných a zákonných zdrojů – certifikace používání papírů FSC, PEFC nebo obdobné – a také pokud prokázal certifikaci ekologicky šetrné polygrafické výroby – certifikát pro životní prostředí ISO 14001:2005, EU Ecolabel, Nordic Swan nebo obdobné. Mimo to pro nás byly důležité i náklady dojezdnosti – pro osobní konzultace předtiskových úprav –, a proto byly rovněž předmětem hodnocení. V případě veřejné zakázky na dodávku interiéru jsme se zaměřili zejména na stanovení vyšších kvalitativních požadavků na dodávané materiály. Naším cílem bylo, aby byl dodávaný interiér vyroben z kvalitních materiálů, měl vysokou odolnost, a tudíž také delší životnost. Zároveň jsme požadovali, aby nábytek nevylučoval zdraví škodlivé látky, nebyl nadměrně barven a lakován. Toho jsme se konkrétně snažili dosáhnout tím, že jsme požadovali, aby určité truhlářské výrobky – například dýhované desky nebo HPL laminát – splňovaly požadavky norem DIN EN 438, emisní třídu E1 podle normy EN 312 a klasifikaci podle normy EN 312. Obdobně jsme požadovali splnění technických norem u nerezového a sanitárního vybavení. Výsledkem bylo, že nám vybraný dodavatel nabídl vyšší kvalitu hodnocených prvků, konkrétně třeba nerez používaný v gastronomických zařízeních. Nabídnuté materiály by měly vydržet delší dobu, nebude tedy třeba v brzké době pořizovat nový interiér, likvidovat starý a zatěžovat odpadem životní prostředí. Rovněž je třeba zmínit, že šetrnějšího přístupu k životnímu prostředí lze dosáhnout i tím, že nebudeme hodnotit pouze pořizovací cenu požadovaného plnění. U každé zadávané veřejné zakázky zvažujeme, jaká necenová kritéria, zejména technická, funkční a environmentální, můžeme při hodnocení nabídek použít. Podstatou je získat za prostředky, se kterými hospodaříme, co nejkvalitnější a uživatelsky nejprívětivější plnění.

Proč je podpora ochrany životního prostředí prostřednictvím veřejných zakázek pro MU prioritou?

Proč je pro Masarykovu univerzitu důležité přispívat k ochraně životního prostředí také prostřednictvím odpovědného veřejného zadávání, deklaruje již v memorandu o spolupráci, které jsme uzavřeli s Ministerstvem práce a sociálních věcí. Uvádíme v něm, že zodpovědnost je jednou ze základních hodnot MU. Uvědomujeme si svou spoluodpovědnost za stav životního prostředí, jsme poměrně velkým zadavatelem hospodařícím s nezanedbatelnými veřejnými prostředky a prostřednictvím odpovědného zadávání se snažíme tyto prostředky vynakládat smysluplně. A jak jsme také deklarovali, domníváme se, že účastí v projektu můžeme k odpovědnému zadávání inspirovat další zadavatele.

Jak byste vyhodnotil přínos zakázek MU s ekologicky šetrnými aspekty?

Na komplexnější vyhodnocení přínosu našich zakázek s ekologickými aspekty je z našeho pohledu zatím brzy. Můžeme však říct, že u zaměstnanců Masarykovy univerzity vzbudila účast v projektu odpovědného zadávání zájem. Na Odboru veřejných zakázek o tomto tématu diskutujeme víceméně každodenně a daří se nám do debaty zapojovat i kolegy z ostatních odborů, se kterými spolupracujeme při přípravě zadávacích podmínek, ať už jsou to kolegové z provozního či investičního odboru, ale také z ostatních univerzitních součástí. Zároveň jsme díky projektu odpovědného zadávání začali neformálně spolupracovat, především formou výměny informací, se zadavateli, jako je Jihomoravský kraj, Ministerstvo zemědělství a další.

Veronika Mesarčová

vedoucí Oddělení centrálních nákupů
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

V nedávné době jste na Ministerstvu práce a sociálních věcí pracovala na zavedení dynamického nákupního systému (DNS) na nákup kancelářských potřeb s předpokládanou hodnotou 100 milionů korun bez DPH za čtyři roky a na zavedení DNS na nákup kancelářských potřeb s předpokládanou hodnotou 173 milionů korun bez DPH za čtyři roky. V obou výše uvedených případech byly uplatněny environmentální požadavky. Můžete popsat, jaké ekologické aspekty jste uplatnili a co vás k jejich zařazení do veřejné zakázky motivovalo?

V rámci DNS na nákup nábytku pro resort je požadováno, aby byl nábytek, který vzniká ze dřeva nebo z materiálů na bázi dřeva, vyroben s maximálně eliminovaným dopadem na životní prostředí; požadujeme, aby dřevo pocházelo z legálních zdrojů a šetrně obhospodařovaných lesů. Požadujeme produkty, které neobsahují nebezpečné látky, barvy a mořidla, stanovili jsme například také požadavky na složení použitých změkčovadel, na obsah lepidel a klišů a podobně. V případě DNS na nákup kancelářských potřeb pro resort jsme se zaměřili zejména na udržitelnost produkce, obsah chemických látek, trvanlivost a nezávadnost potřeb a rovněž byl kladen důraz na co nejnížší obsah toxických a dráždivých látek s tím, že se požadavky liší podle jednotlivých druhů kancelářských potřeb – u papírenského zboží, psacích a kreslicích potřeb, korekčních a lepicích prostředků a tak dále. Obecně se při zadávání veřejných zakázek zaměřujeme také na maximální možnou eliminaci používání obalových materiálů, na použití obalů vyrobených ze snadno recyklovatelného materiálu či materiálu z obnovitelných zdrojů. A je-li to relevantní, požadujeme, aby dodavatel odebíral obalové materiály zpět a recykloval je, případně je znovu používal, jelikož máme za to, že by dodavatelé mohli být touto cestou motivováni k minimalizaci zbytečného balení dodávaného zboží. Zohledňování environmentálních aspektů ve veřejných zakázkách je jedním ze strategických cílů směrnice číslo 2014/24/EU, která byla transponována do tuzemské právní úpravy. Oproti předchozí právní úpravě dochází k posunu, jenž spočívá ve větším akcentu na zohlednění kvality a sociálních a environmentálních aspektů zadávání. Ministerstvo práce a sociálních věcí podporuje odpovědné veřejné zadávání, snaží se jít v oblasti zadávání veřejných zakázek příkladem a svým jednáním přispívat ke zmenšení negativních dopadů na životní prostředí, šetřit energii, snižovat množství odpadu a rozsah znečištění, podpořit udržitelný přístup na trhu a motivovat budoucí vývoj zelených technologií. Doufám, že ostatní zadavatelé budou postupně náš příklad následovat.

Jak náročná byla příprava „zelených“ veřejných zakázek?

Příprava „zelených“ veřejných zakázek je z hlediska času náročnější, jelikož vedle běžné agendy spojené s veřejným zadáváním je zadavatel nucen hledat pro něj vhodná a ekologicky šetrná řešení, která jsou navíc také v rovnováze s ekonomickou výhodností. Pro tyto účely je nezbytné věnovat poměrně hodně času studiu dané problematiky a rovněž trhu.

Co vám osobně dala práce na těchto zakázkách?

Osobně mám radost, že se nám podařilo přiblížit se v této oblasti jiným zemím EU, kde je volba ekologicky šetrnějších řešení u veřejných zadavatelů již standardem. Tak trochu za osobní úspěch považuji skutečnost, že jsme byli schopni v resortu nákup ekologicky šetrných výrobků prosadit, a doufám, že se na základě pozitivní zkušenosti budou strategií odpovědného veřejného zadávání při zadávání veřejných zakázek inspirovat i jednotlivé organizace v působnosti resortu. Musím také zmínit, že za své několikaleté působení ve sféře veřejného zadávání vítám zahrnutí principů odpovědného veřejného zadávání, které ve spojení s aplikací nového zákona o zadávání veřejných zakázek přináší určité vytržení z administrativní rutiny.

Martin Koníček

vedoucí Odboru kancelář ředitelky
Krajský úřad Jihomoravského kraje

Krajský úřad Jihomoravského kraje podporuje ve veřejných zakázkách ekologické aspekty. Nakupovali jste například kancelářský papír, bio a fair trade propagační předměty, vaše příspěvková organizace pořizovala ekologicky šetrný nábytek do firemní mateřské školy. Můžete zmínit, jaké ekologické aspekty jste do veřejných zakázek na Krajském úřadě zařadili a co vás k tomu vedlo?

Jihomoravský kraj má uzavřeno memorandum o spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí v oblasti odpovědného zadávání veřejných zakázek. Za naplňování memoranda je na Krajském úřadě Jihomoravského kraje odpovědný Odbor kancelář ředitelky za metodické podpory útvaru řízení kvality. Veškeré zakázky, které zmiňujete, se tak dějí v rámci těchto aktivit a také za podpory odpovědných pracovníků na straně ministerstva, za což jim patří naše poděkování. Naši skutečně velkou motivací k zadávání zakázek tímto způsobem je snaha dělat věci jinak, lépe, užitečněji. Pro některé z nás je také motivací, že se jedná o tvůrčí činnost v jinak dnes už rutinním zadávání veřejných zakázek. V neposlední řadě si uvědomujeme, že subjekty veřejné správy hospodaří s veřejnými prostředky, které „musejí utratit“, aby mohly realizovat činnost, pro niž byly zřízeny. Současně si však myslíme, že právě veřejná správa má finanční prostředky vynakládat tak, aby přinesly i jiný užitek – nejen

to, že se služba či zboží nakoupí. Nástrojem k získání této přidané hodnoty k „běžnému“ nákupu či investování je pak odpovědné zadávání veřejných zakázek – ekologické aspekty jsou jedním z možných způsobů odpovědného zadávání. Co se týče konkrétních zakázek, pro nákup kancelářského papíru, ale třeba i pro nákup vizitek jsme použili dva ekologické požadavky, kterým musí vyhovět dodávaný papír. Předně se musel proces bělení provádět bez použití elementárního chloru ECF a dále musel být papír založen na bázi primárního vlákna pocházejícího ze zákonně nebo udržitelně obhospodařovaných zdrojů. Stejný postup jsme využili při nákupu reklamních bloků a papírových sloh. Při nákupu různých tiskopisů a bloků jsme také požadovali tiskopisy vyrobené z recyklovaného papíru. Při nákupu razítek preferujeme ta, která jsou vyrobena z recyklovaného plastu.

Pro nákup reklamního textilu – triček a tašek – jsme požadovali, aby byl vyroben v souladu s certifikací podle mezinárodního standardu GOTS, jakožto normy pro zpracování textilií vyrobených z organických vláken, včetně ekologických a sociálních kritérií, opírající se o nezávislou certifikaci celého dodavatelského řetězce. Tento mezinárodní standard má v sobě zakotveny etické a ekologické požadavky od semínka přes pěstování, textilní zpracování, balení až po distribuci. Zajišťuje nejen přísnou kontrolu výroby z ekologického hlediska, ale také dodržování sociálních podmínek ve výrobě v souladu s fair trade. Stejně tak provedení potisku na tomto reklamním textilu jsme požadovali ekologické, provedené certifikovanými barvami v souladu s certifikací podle zmíněného mezinárodního standardu GOTS. Díky těmto požadavkům je mimo jiné dosaženo výrazného snížení uhlíkové stopy při výrobě textilu.

Mezi dárky, kterými například odměňujeme úspěšné sportovce Jihomoravského kraje nebo děti v různých soutěžích, jsme nakoupili i fair trade předměty, třeba fotbalové míče z přírodního kaučuku. Jsou ručně šité, viditelně označené značkami certifikátů a deset procent z výnosu je určeno na zlepšení životních podmínek zaměstnanců výrobce a jejich rodin. Při nákupu dalších reklamních předmětů, dětských dřevěných kostek, jsme pak požadovali certifikát FSC – certifikaci kontroly dřeva a odpovědného lesnictví. Tyto kostky máme od českého výrobce, který je současně chráněnou dílnou.

Průlomovou zakázkou byl také nákup nábytku pro naši příspěvkovou organizaci, jež zabezpečuje provoz firemní mateřské školy Jihomoravského kraje. Zadávací dokumenty pro pořízení vybavení jsme připravili tak, aby ta část nábytku, která je vyrobena ze dřeva nebo materiálů na bázi dřeva, byla vyrobena s maximálně eliminovaným dopadem na životní prostředí. Požadovali jsme, aby byl nábytek vysoce odolný vůči oděru, omyvatelný, nepodporoval hoření a aby montážní spoje zaručovaly jeho stabilní pevnost. Do nábytku nesměly být přidávány látky, jež jsou považovány za nebezpečné. Nábytek mohl být vyroben pouze z látek zpomalujících hoření. U povrchových úprav jsme zohledňovali obsah formaldehydu a těkavých látek a obsah těkavých organických sloučenin byl zohledněn i u lepidel a kličů používaných při montáži nábytku. U použitých obalů jsme požadovali, aby byly vyrobeny ze snadno recyklovatelného materiálu, materiálu z obnovitelných zdrojů nebo materiálu, který lze využít víckrát, přičemž všechny obalové materiály měly být snadno ručně oddělitelné na recyklovatelné části tvořené jedním materiálem – například lepenkou, papírem, plastem či textiliemi.

Jak byste vyhodnotil přínos vašich zakázek s ekologicky šetrnými aspekty?

Domnívám se, že přínos je hned několikery. Jednak mezi zaměstnanci máme lidi, kterým není lhostejná příroda či širší společnost. Ti jsou rádi, že i úřad může být „lidský“ a odpovědný. Jiné zaměstnance pracovní motivuje hledání nových řešení do rutinních činností, které mají širší dopady. Pokud jde o přínos navenek, zde nás asi nejvíc těší, že sami dodavatelé naši činnost ocenili a přivítali. Neboť všude jsou lidé, kteří takzvaně myslí i na zítřek, a je pro ně potěšením, když je jejich výrobek či um, který představuje výsledek takového jejich počínání, požadován – i veřejnou správou. Další přínos, poněkud širší, je možné spatřovat v tom, že my jako subjekt veřejné správy dáváme najevo, že nám není lhostejné, co a jak děláme. V neposlední řadě tedy můžeme být dobrým příkladem a inspirací pro ostatní.

Připravujete další ekologicky odpovědné nákupy?

Na Krajském úřadě Jihomoravského kraje letos zavádíme čtyři dynamické nákupní systémy DNS, a to na dodávku drogistického zboží, kancelářských potřeb, reklamních předmětů a spotřebního materiálu do tiskáren a multifunkčních zařízení. V zadávacích podmínkách na jejich zavedení jsme již dopředu dodavatele informovali, že část dílčích veřejných zakázek v rámci těchto DNS hodláme zadat se zohledněním jejich sociálních a environmentálních aspektů. Letos připravujeme také nadlimitní veřejnou zakázku na úklidové služby, v níž bychom rádi zohlednili nejen sociální aspekty veřejné zakázky, ale právě i ekologické dopady úklidu. Zaměříme se zejména na snížení množství chemických přípravků používaných při úklidu a rovněž na třídění odpadu vzniklého v souvislosti s prováděním úklidu. Budeme požadovat, aby se úklidové prostředky nakupovaly ve velkých baleních či v baleních vratných a znovu naplnitelných tak, aby se snížilo množství vzniklého odpadu. V těch případech, kdy nelze čisticí přípravek nakoupit ve výše popsaných obalech, budeme požadovat užívání přípravků v obalech z recyklovatelného materiálu. Do budoucna plánujeme pokračovat s nákupem ekologicky šetrného nábytku a zvažujeme i veřejnou zakázku na nákup CNG automobilů, čímž bychom rádi snížili uhlíkovou stopu našeho vozového parku a přispěli tak ke snížení dopadů autoprovozu na životní prostředí. Letos jsme Vysoké škole chemicko-technologické v Praze zadali vypracování takzvané studie LCA (Life Cycle Assessment), tedy studie vedoucí ke zjištění životního cyklu naší organizace. Jejím cílem je nalezení hlavních environmentálních dopadů činnosti naší organizace na životní prostředí. Údaje získané analýzou LCA využijeme k účelnějšímu vynakládání finančních prostředků a ke strategickému výběru oblastí, do kterých je vhodné investovat a u nichž je vhodné zohledňovat environmentální aspekty zadávaných veřejných zakázek.